

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ ІЗ ЄС

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано сучасні зовнішньоторговельні відносини України та Євросоюзу, їх розвиток в умовах набуття чинності Угоди про асоціацію. Визначено та проаналізовано подальші пріоритети України в питанні розвитку таких відносин.

Ключові слова: Україна, ЄС, мито, торгівля.

Abstract

The current state of Ukraine's foreign trade relations with EU and its development upon the entry into force of the Association Agreement are analyzed. Further priorities of Ukraine in the development of such relations are identified and analyzed.

Keywords: Ukraine, EU, duty, trade.

Вступ

В сучасних умовах розвитку глобалізації та інтеграції світової економіки Україна, як країна з великим економічним потенціалом, не може залишатись осторонь світових економічних процесів. Для України найвагомішого значення серед усіх видів співпраць з іншими країнами завжди набували угоди та домовленості з країнами Європейського Союзу. Окрім чисто політичних домовленостей, завжди мала місце тісна зовнішньоторговельна співпраця України з ЄС. Однак прийняття Угоди про асоціацію вивело рівень такої співпраці сторін на новий рівень.

Метою роботи є визначення та аналіз сучасних тенденцій зовнішньоекономічних відносин в умовах набуття чинності Угоди та пріоритетів України в питанні розвитку цих відносин.

Результати дослідження

Сучасні зовнішньоторговельні відносини між Україною та ЄС розвиваються в умовах набуття чинності Угоди про асоціацію – угоди між Україною та Європейським Союзом, яка замінює Угоду про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною та дає змогу перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції [1]. Дана угода значно полегшила процес зовнішньої торгівлі для обох сторін шляхом поступового зниження чи скасування різних видів ввізних мит впродовж перехідного періоду, який триватиме для ЄС протягом семи років (до 2023 р.), а для України – впродовж десяти (до 2026 р.) [2].

Динаміка лібералізації зовнішньої торгівлі між Україною та ЄС відповідно до положень поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі зображена на рис. 1.

Товарні групи	Середньоарифметичні ставки ввізного мита, %					
	Базові ставки (до набуття чинності угоди)		З моменту набуття чинності угоди (2016 р.)		По закінченні 10-річного перехідного періоду (2026 р.)	
	Україна	ЄС	Україна	ЄС	Україна	ЄС
За всією товарною номенклатурою	4,95	7,6	2,42	0,5	0,32	0,05
Сільгосппродукція (групи HS 01-24)	9,24	19,8	6,77	0,6	1,38	0,24
Промислові товари (групи HS 25-97)	3,67	3,9	1,12	0,5	0,00	0,00

Рис. 1. Динаміка середньоарифметичної ставки ввізного мита на різні товарні групи для України та країн ЄС У 2017 році, після прийняття Угоди про асоціацію, економічні відносини України з Європою

суттєво зміцнилися, значною мірою за рахунок експорту. Після багаторічної перерви Європа знову стала основним торговельним партнером України. За підсумками року експорт товарів у європейські країни збільшився на 31% до 14,4 млрд дол. США, а його обсяги перевищили рівень докризового 2013 року. Частка Європи в експорті сягнула 36% та була найвищою з 2004 року [3].

Значний приріст експорту до Європи у 2017 році був забезпечений як фізичними обсягами, так і сприятливими цінами. Хоча українські компанії нарощували поставки в Європу насамперед уже традиційного асортименту сировинних товарів (зернових, олійних, металів та руд), вони водночас продовжували опановувати і нові товарні ринки.

Імпорт товарів з країн Європи також зростав у 2017 році (на 25% до 20,2 млрд дол. США) і, як наслідок, частка цього регіону підвищилася до 41%. Зростання імпорту відображало значною мірою потребу України в енергоносіях, насамперед у природному газі. Водночас, в структурі імпорту з Європи продовжила домінувати продукція машинобудівної та хімічної промисловості [4].

Доцільно виділити наступні пріоритети розвитку зовнішньоекономічних відносин України з ЄС:

- Впровадження всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фіто-санітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
- Створення системи фінансової підтримки українського експорту до країн ЄС, включаючи запуск роботи ЕКА для забезпечення пільгового кредитування, страхування і гарантування експортних поставок на європейські ринки.
- Створення механізмів для підвищення ефективності та прозорості митного оформлення та інших процедур у сфері митного контролю.
- Відкриття торговельних представництв України в країнах ЄС з метою активізації тривалих торговельно-економічних відносин між представниками українського і європейського бізнесу.
- Стимулювання розвитку сфери інновацій в рамках реалізації міжнародних програм «Горизонт-2020» (Horizon 2020), COSME/EEN та організації Європейської Грид-інфраструктури (European Grid Infrastructure).

Висновки

Отже, Угода про асоціацію між Україною та ЄС вивела зовнішньоторгівельні відносини сторін на новий рівень. Як результат, Євросоюз став головним економічним партнером України, забезпечуючи більше ніж 40% зовнішньоторгівельного обороту країни, починаючи від 2017 року. Більшу частку експорту України зайняли сировинні товари, проте запустився процес опановування нових товарних ринків, які стали доступнішими та вигідними після скасування мит. Натомість, головними складовими імпорту стали енергоносії, продукція машинобудування та хімічної промисловості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів. Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Вінниця, 10 квітня 2012 р. Тернопіль : Крок, 2012. Т. II. С. 204–209.
2. Зовнішньоекономічні відносини України з ЄС. [Електронний ресурс].— Режим доступу: <https://forumkyiv.org/uk/analytics/zovnishnoekonomichni-vidnosini-ukrayini-z-yes>
3. Європа торік стала основним торговельним партнером України. [Електронний ресурс].— Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2018/05/11/636710/>
4. Бюлетень поточного стану торговельних відносин між Україною та ЄС . [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=2d47dab0-2594-4372-836c-2b636928f34a&title=BiuletенPotochnogoStanuTorgovelnikhVidnosinMizhUkrainoiuTas>

Роїк Іван Анатолійович – студент групи ЗПІ-17б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: roikv99@gmail.com.

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м.Вінниця.

Roik Ivan Anatoliyovich – student of the group ЗПІ-17b, faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia Technical University, Vinnytsia, e-mail: roikv99@gmail.com.

Scientific supervisor: **Valeriy Aleksandrovich Kornienko** – Candidate of Historical Sciences, PhD (Political Science), Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia Technical University, Vinnytsia.